

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by

Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 46 1/2 Grand St., Brooklyn, N. Y. Telephone SL 3878.

Yearly subscription rates in U. S. \$7.00; foreign countries — \$9.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the act of March 3, 1879.

MELUOJA

Francijos imperialistai propagandistai beveik kiekvieną dieną garsina, jog Rusijos bolševikai padarė sutartį su Vokietijos reakcininkais. Jau ne kartą ir ne du kartu Sovietų valdžia su pasipiktinimu atmetė tas insinucijas, skleidžiamas kapitalistine spauda. Kiekvienas žmogus, kurio protas normaliai veikia, gali suprasti, jog tarpe bolševizmo ir junkerizmo nieko bendro negali būti. Rusijos atstovas Kamenevas, kuris dabar randasi Londone, paskelbė anglų ir francūzų darbininkų spaudoje, jog nei prieš karą su Lenkija, nei dabar Sovietų Rusija nei nepaklūdė lenkų-vokiečių santykių. "Bolševikai—užneišė Kamenevas—yra tokie jau priešai vokiečių imperialistų, kaip ir francūzų."

Francūzų imperialistai ne tikai meluoja, būsią rusai padarė sutartį su vokiečiais-reakcininkais. Jie užtyli tą faktą, jog vokiečių reakcininkai veikia išvien su lenkų ir rusų kontr-revoliucionieriais.

Kuomet prasidėjo ta nelemtoji Pilsudskio ofensyva, vokiečių atžagareivių laikraščiai reikė didelės simpatijos lenkams. Mat, ne tikai lenkų ponam rūpi sumušti bolševikus. Tatai rūpi visų šalių ponam—ergo ir vokiečiam.

Sulyg pranešimu neprigulmingųjų soc. organo "Freiheit", Berlynas ir Miunchenas virto centrais rusų judašimčių agitacijos. Barono Wrangelio emisarai jau seniai darbotojasi Berlyne. Miunchene veikia buvęs caro laikų senatorius Belgard, budelio Ščeglovitovo brolis. Gučkovas irgi randasi Berlyne. Visi jie turi artymiausių ryšių su Vokietijos reakcinieriais ir gauna iš jų pašėpos. Mes galime dar pagarsinti, kad anglų lordas Kilmarnok vedė neoficialias tarybas su Ludendorfu ir Hoffmannu, kad gavus vokiečių paramos bolševikams apgalvoti. Tuo pačiu laiku Anglijos karo ministeris Churchill rašė "Daily News", kad vokiečiai tik tuomet galės nuplauti dėmę nuo savo vardo, jeigu aktyviai pradės mušti bolševikus. Berlyne plačiai kalba apie tai, kad taip vadinamos geležinės divizionų kareivius reikia gabenti į Pietų Rusiją, būk tai dėl apgynimo vokiečių kolonistų. O po teisybei, tai čia norima sustiprinti Wrangeli.

Na, tai ar neaišku, kad vokiečių, rusų, anglų ir francūzų reakcinieriai pučia vienon dūdon? Visi jie stoja už Wrangeli. Visi jie, mažiau ar daugiau, remia Pilsudskį.

O štai dar ką praneša New Yorko "Times'ui" iš Washingtono. Lenkų ponų ambasada gavus iš Varšavos atsišaukimą, kurį parašė rusai reakcinieriai, gyvenanti Lenkijoje. Tame atsišaukime jie pilnai pritaria Pilsudskiu, kuris, girdi, vedas karą ne prieš Rusiją, o tik prieš bolševikus. "Lenkija esanti luosuojoja. Ji veda karą tik su žudytojaus luosybės (suprask bolševikais)". Ten pat kviečiama, kad rusai kareiviai nesantų į lenkus.

Po atsišaukimu pasirašo social-revoliucionierius Savinkovas, liberalas Rodičevas ir kiti.

Taigi, dar vienas prirodymas, kad rusai reakcinieriai ir judašimčiai veikia išvien su pilsudskininkais.

Reakcinieriai visų šalių griežtai nusistatę prieš Rusiją. Bet užtai darbininkai visų šalių dar griežčiau nusistatę už Rusiją. O juk darbininkų minios—jų dauguma.

Saulėtekis.

Sufragisčių Troškimas Išsipildė

Amerikos sufragisčių troškimas išsipildė. Prieda prie Jungtinių Valstijų konstitucijos suteikti moterims lygūs teisės užtvirtino 36 valstijos. Vadinasi, nuo šio laiko visose šalyse moterys gauna balsavimo teises. Laikoma visose, kad šių metų prezidento rinkimuose jau 25 milijonai moterų galės balsuoti. Tennessee valstija pirmą kartą, kuri, užgirdama priedą prie konstitucijos, padarė eilą skaitlių, kad visoje šalyje moterys gautų balsavimo teises.

Kaip tik tapo paskelbta, kad jau moterys gauna balsavimo teises, tai republikonų partijos kandidatas ir prezidentus Harding išreiškė savo džiaugsmą, kad už jį balsuosios moterys ir vyrai, kad laike jo rinkimų moterys ir vyrai būsią lygūs piliečiai. Šituo klausimu neatšikėjo ir demokratų partijos kandidatas ir prezidentus Cox. Jis pasakė, kad pasaulio civilizacija esanti išgelbėta, nes Amerikos moterys tapę lygiais piliečiais.

Dabar prasidės rinkimų kampanija. Republikonų demokratų kandidatai norės pasirodyti moterų drau-

DVI PARTIJOS AR VIENA?

(Del dalykų stovio komunistiniam judėjime Britanijoje). Savo brošiūrą prieš taip vadinamą "kairiojo" komunistinio ligą (išėjo Maskvoj, gegužės mėn.) d. Leninas rašo:

"Tuo tarpu, Anglijoje dar nėra Komunistų Partijos; tačiau, toje šalyje jau pasireiškė darbininkų miniose jaunas, platus, galingas ir smarkiai augęs komunistinis judėjimas, kuris duoda mums teisės daug ko laukti jo ateityje. Yra keliata politinių partijų ir organizacijų (Britanijos Soc. Partija, Socialistų Darb. Partija, Pietinio Waleso Soc. Workers Socialist Federation ir jos organas "Workers Dreadnought", vedamas draugės S. Pankhurst, griežtai nusistatę prieš dalyvavimą parlamente ir prieš prigulėjimą prie "Labor Party", kurion gali veik visos darbininkiškos organizacijos ir kuri, sulyg savo politinė išvaizda, yra aiškiai oportunistinė.

Socialistinis judėjimas Anglijoje praityje visuomet buvo silpnas. Oportunizmo liga, nelyginant vėžys, padė judėjimo sveikata. Tačiau, karo meto aplinkybės, žymiai pasunkėjęs ekonominis gyvenimas, Rusijos Revoliucijos intaka ir plėšikiskas šeiminkavimas bei avantiuros Anglijos kapitalistų padirė tai, kad pastaraisiais metais tos šalies darbininkų gyvenime pradėjo reikšmingas revoliucinės tendencijos. Anglijos darbo minios pradeda kairėti. Tai yra didžios reikšmės faktas, nes ne kas kitas, o tos minios, turės užduoti mirūną smūgį galinčiams visame pasaulyje imperialistams.

Anglijos komunistams, kaip avangardui darbininkų klesos, reikės sulošti patį stambiausią rolė atėities kovose. Jiems išpuls suaižyti galva oportunistinio silbino ir vadovauti visuomenės perversmo krizy. Gisia tas didis uždavinys jiems tuo geriaus pavyks atlikti, juo draugiškesnis susipratimas įvyks jų pačių tarpe pamatiniais komunistinių principų ir taktikos dėsningais, juo dritesnė partija jie pajęgs įsteigti.

Jau nuo pavasario vedama tarybos tikslu įsteigti Komunistų Partija. Svarbiausią rolę tose tarybose

gais, jų ne tik užtarėjais, bet ir globėjais, kad tik daugiau balsų sugaudžius, kad tik daugiau moterų savo pusėn patraukus.

Sufragistės irgi švenčia laimėjimo šventę, iš džiaugsmo šoka į padanges. Jos sako, kad jau dabar bus rojus ir daugiau nieko nereikės. Bet ar gali džiaugtis darbininkės moterys gavimu balsavimo teisių? Ar jų gyvenimas pagerės nors per nago juodymą? Nieko panašaus nebus. Darbininkų padėtis su gavimu balsavimo teisių nei kiek nepagerės ir jos tuomi neturi džiaugtis. Susipratę darbininkės ne sufragizme privalo įieškoti sau rojus, bet turi stoti į eiles susipratusių darbininkų ir bendrai kovoti už pagerinimą darbo žmonių būvio.

Sufragistės savo tikslą atsiekė, jos toliau neis, bet moterų darbininkų tikslas dar neatsiektas, jos balsavimo teisėmis negali užsiganėdinti, jos privalo kovoti už galutiną pasiluosavimą iš kapitalistinės vergijos. Tik tada darbininkės moterys atsieks savo tikslą, kada visa darbo žmonių kles pasiluosuos iš kapitalistinės vergijos.

Moterų darbininkų reikalai skirtingi nuo buržuazinių sufragisčių reikalų, todėl balsavimo teisės darbininkų negali šildyti. Lai sufragistės krykštavo, bet jos džiaugiasi šiais laimėjimais, o darbininkės privalo toliau eiti savo keliu prie galutinio laimėjimo.

veda draugai, susitelkę apie "The Call" (organą Britanijos Soc. Partijos) ir "The Workers Dreadnought" (organą Soc. Darbininkų Federacijos). Abudu suminėtu laikraščiu atliko didelę darbą, skleisdami bolševizmo principus. (Yra ir daugiau panašų laikraščių).

Anglijos drauguose, betgi, jau spėjo apsireikšti gana stambių principalių skirtumų, o tai vyriausia klausimas: 1) dalyvaut ar nedalyvaut buržuaziniame parlamente ir 2) dalyvaut ar nedalyvaut taip vadinamo "Labor Party", kurion gali veik visos darbininkiškos organizacijos ir kuri, sulyg savo politinė išvaizda, yra aiškiai oportunistinė.

Workers Socialist Federation ir jos organas "Workers Dreadnought", vedamas draugės S. Pankhurst, griežtai nusistatę prieš dalyvavimą parlamente ir prieš prigulėjimą prie "Labor Party". Šiai federacijai pritaria Skotijos Darbininkų Taryba Glasgove. Gi Britanijos Soc. Partija užima griežtai skirtingą poziciją. Ji už išnaudojimą parlamentarizmo revoliucinės agitacijos tikslams ir už pristojimą prie Labour Party — ne todėl, kad sutirpti joje, bet todėl, kad vesti jos masėse agitaciją už bolševistinius principus. Negalincios susikabėti tais dviem klausimais šios dvi sriovės įkūrė dvi komunistines partijas. Iyko, vadinasi, labai kenksmingas spėkų susiskaldymas ir dabar, tokiam opiame revoliucijos laikotaryje, Britanijos komunistai turės daug energijos išiekvoti savytarpiniams ginčams.

1 d. rugsjūčio Londone įvyko suvažiavimas, kuris padėjo pamatą jungtinei Britanijos Komunistų Partijai. Suvažiavime dalyvavo 150 delegatų — daugiausia iš buvusios Britanijos Socialistų Partijos. Sylvia Pankhurst ir josios vedama Workers Soc. Federation boikotavo suvažiavimą, paskelbdama "Dreadnought" jog naujas suvažiavimas bus šaukiamas 25 d. rugsjū. Tuo būdu, nežiūrint savo nuoširdaus revoliucinio, S. Pankhurst pasisekėjai sulošė rolę skaldytoju.

Eisime gi dabar prie Londono suvažiavimo, įvykusio 1 d. rugp. Suvažiavimas užgyrė šiuos principus, kuriais bus paremtas buvimas Kom. Partijos:

1) Sovietų valdžios principas.
2) Proletariato diktatura.

3) Prisidėjimas prie III Internacionalo.

4) Prigulėjimas prie "Labour Party". Už panaudojimą parlamentarizmo revol. tikslams paduota 186 balsų, prieš — tik 19. Nuspręsta, kad parlamentan išrinkti atstovai turi pasiduoti pilniausiai partijos kontrolei. Partijai išsakius, jie turi apleisti parlamentą.

Daug ginčų kilo klausimu dalyvavimo Labour Party, kuri, kaip jau sakiau, yra oportunistinė, menševikų kontroliuojama, organizacija. Bet kadangi, ten yra milijoninės mintos, kadangi jon priguli visi beveik unijonistai, tai nuspręsta dėties prie Labour Party.

Drg. Hodgson, stodamas už dėjimąsi prie Labour Party, štai ką pasakė: "Juk ašmu su atzaagreiviais reikią susidurti unijoje. Tai reikią su jais vesti kova ir visur kitur, vadinasi, ir Darbo Partijoje."

Tačiau už inėsimą dėties prie "Labour Party" buvo paduota tik 100 balsų, o prieš 85.

Taigi, tik maža didžiuma stojo už jėjimą į Labour Party. Tai rodo, kad tas klausimas labai opus. Pat-sai Leninas savo knygelėje prieš "kairiuosius" komunistus sakosi negalįs duoti patarimo klausime dėjimosi prie Labour Party, kadangi tas klausimas esąs labai painus, labai kompliktuotas. Iš vienos, mat, pusės ten yra didžiausios minios, bet tos miniomis vadovauja tokie netikė vadai, kaip Hendersonas, MacDonald, Snowdenas ir dar blogesni už juos. Kovoti su jais reikia ant žūt-būt. Bet, iš kitos pusės, pačiai Komunistų Partijai grėšia pavojus atšipinti savo principų aštrumą tame milžiniškame margo svieto mišinyje. Šio pavojaus slėpti negalima. Užrint savo nuoširdaus revoliucinio, S. Pankhurst pasisekėjai sulošė rolę skaldytoju.

liucinių spėkų, remianties pamatiniais principais, turi būti atsiekta."

Paminėsiu dar, kad suvažiavimas gavo pasveikinių iš Spartako, Italijos Soc. Partijos, Šveicarijos, Švedijos ir Lietuvos komunistų. Ši partija, man rodosi, bus vyriausiu faktorium komunistiniame judėjime Britanijoje. Ji organizuota lygiai taip, kaip to reikalauja III intern. principai. Jos pozicija parlamentarizmo klausime pilnai atitinka dvasiai d. Bucharino rezoliucijos, priimtos Petrogrado suvažiavime. Tik ta partija turi saugoties, kad nepadarytų klaidų, veikdama Labour Party.

Antroji sriovė komunistiniame judėjime yra tai sriovė, kurią veda d. Pankhurst. Ta sriovė beveik atitinka Vokietijos Komunistų Darbininkų Partijai. Jos keliai jau dviejuose svarbiuose klausimuose persiskyrė su III Internacionalo keliais. Ji atmeta vienybę komunistinių spėkų; ji nedalyvavo 1 d. rugp. suvažiavime; ji visiškai atmeta dalyvavimą parlamentarinėje kovoje. Tuo tarpu, kaip teisingai sako Leninas, kalbėdamas apie reikalus tenyškio komunistinio judėjimo: "Anglijos komunistai, mano nuomone, turi sujungti visas tas keturias partijas ir grupes į vieną Kom. Partiją, pastatyti ją III Internacionalo pagrindu būtinu dalyvavimu parlamentarinėje kovoje."

Mes neabejojame, kad tarpe S. Pankhurst šalininkų yra tikrų, nuoširdžių ir gabių revoliucionierių. Mes net džiaugiamės, kad "Workers Dreadnought" tos sriovės organas) talpina savo skiltyse d. Lenino straipsnius, nors tie straipsniai eina prieš jo paties užimtą poziciją. Tai rodo, kad tie draugai turi užtenkamai revoliucinės pakantos. Bet, abelnai imant, jiems grėšia pavojus pavirsti į revoliucinę grupę, smarkaujančią saviškių tarpe, nesusiėkiančią su plačiomis darbo miniomis; jai grėšia dar pavogo svieto mišinyje. Šio pavojaus slėpti negalima. Užrint savo nuoširdaus revoliucinio, S. Pankhurst pasisekėjai sulošė rolę skaldytoju.

Mes neabejojame, kad tarpe S. Pankhurst šalininkų yra tikrų, nuoširdžių ir gabių revoliucionierių. Mes net džiaugiamės, kad "Workers Dreadnought" (tos sriovės organas) talpina savo skiltyse d. Lenino straipsnius, nors tie straipsniai eina prieš jo paties užimtą poziciją. Tai rodo, kad tie draugai turi užtenkamai revoliucinės pakantos. Bet, abelnai imant, jiems grėšia pavojus pavirsti į revoliucinę grupę, smarkaujančią saviškių tarpe, nesusiėkiančią su plačiomis darbo miniomis; jai grėšia dar pavogo svieto mišinyje. Šio pavojaus slėpti negalima. Užrint savo nuoširdaus revoliucinio, S. Pankhurst pasisekėjai sulošė rolę skaldytoju.

Mes neabejojame, kad tarpe S. Pankhurst šalininkų yra tikrų, nuoširdžių ir gabių revoliucionierių. Mes net džiaugiamės, kad "Workers Dreadnought" (tos sriovės organas) talpina savo skiltyse d. Lenino straipsnius, nors tie straipsniai eina prieš jo paties užimtą poziciją. Tai rodo, kad tie draugai turi užtenkamai revoliucinės pakantos. Bet, abelnai imant, jiems grėšia pavojus pavirsti į revoliucinę grupę, smarkaujančią saviškių tarpe, nesusiėkiančią su plačiomis darbo miniomis; jai grėšia dar pavogo svieto mišinyje. Šio pavojaus slėpti negalima. Užrint savo nuoširdaus revoliucinio, S. Pankhurst pasisekėjai sulošė rolę skaldytoju.

Mes neabejojame, kad tarpe S. Pankhurst šalininkų yra tikrų, nuoširdžių ir gabių revoliucionierių. Mes net džiaugiamės, kad "Workers Dreadnought" (tos sriovės organas) talpina savo skiltyse d. Lenino straipsnius, nors tie straipsniai eina prieš jo paties užimtą poziciją. Tai rodo, kad tie draugai turi užtenkamai revoliucinės pakantos. Bet, abelnai imant, jiems grėšia pavojus pavirsti į revoliucinę grupę, smarkaujančią saviškių tarpe, nesusiėkiančią su plačiomis darbo miniomis; jai grėšia dar pavogo svieto mišinyje. Šio pavojaus slėpti negalima. Užrint savo nuoširdaus revoliucinio, S. Pankhurst pasisekėjai sulošė rolę skaldytoju.

Bolševizmas niekuomet nebuvo sekta, atskala. Jisai visuomet buvo išraiška masinio judėjimo darbininkų klesos. Jisai, kol dar silpnesnis ir jaunesnis buvo, visuomet rūpinosi užkariauti darbininkų minias — unijonise, apšvietos draugijose, sovietuose. Dar prieš karą, 1912—1914 m., jįsai sudarė savo drūtą spaudą, daug galingesnę, negu menševikų spauda. Bolševikai dalyvavo visokiuose bėparvyviuose darbininkų suvažiavimuose tikslu užkariauti minias ir paskleisti savo obalsius. Jie vadovavo darbininkams ekonominėje kovoje 1914 metais, kuomet ta kova pradėjo ingyti revoliucinio pobūdžio. Tik ačiu dėjiausiom pastangom ir kantrybei jie išnausė menševikus iš jų pozicijų unijoje.

Bolševizmas niekuomet nebuvo sekta, atskala. Jisai visuomet buvo išraiška masinio judėjimo darbininkų klesos. Jisai, kol dar silpnesnis ir jaunesnis buvo, visuomet rūpinosi užkariauti darbininkų minias — unijonise, apšvietos draugijose, sovietuose. Dar prieš karą, 1912—1914 m., jįsai sudarė savo drūtą spaudą, daug galingesnę, negu menševikų spauda. Bolševikai dalyvavo visokiuose bėparvyviuose darbininkų suvažiavimuose tikslu užkariauti minias ir paskleisti savo obalsius. Jie vadovavo darbininkams ekonominėje kovoje 1914 metais, kuomet ta kova pradėjo ingyti revoliucinio pobūdžio. Tik ačiu dėjiausiom pastangom ir kantrybei jie išnausė menševikus iš jų pozicijų unijoje.

Bolševizmas niekuomet nebuvo sekta, atskala. Jisai visuomet buvo išraiška masinio judėjimo darbininkų klesos. Jisai, kol dar silpnesnis ir jaunesnis buvo, visuomet rūpinosi užkariauti darbininkų minias — unijonise, apšvietos draugijose, sovietuose. Dar prieš karą, 1912—1914 m., jįsai sudarė savo drūtą spaudą, daug galingesnę, negu menševikų spauda. Bolševikai dalyvavo visokiuose bėparvyviuose darbininkų suvažiavimuose tikslu užkariauti minias ir paskleisti savo obalsius. Jie vadovavo darbininkams ekonominėje kovoje 1914 metais, kuomet ta kova pradėjo ingyti revoliucinio pobūdžio. Tik ačiu dėjiausiom pastangom ir kantrybei jie išnausė menševikus iš jų pozicijų unijoje.

Bolševizmas niekuomet nebuvo sekta, atskala. Jisai visuomet buvo išraiška masinio judėjimo darbininkų klesos. Jisai, kol dar silpnesnis ir jaunesnis buvo, visuomet rūpinosi užkariauti darbininkų minias — unijonise, apšvietos draugijose, sovietuose. Dar prieš karą, 1912—1914 m., jįsai sudarė savo drūtą spaudą, daug galingesnę, negu menševikų spauda. Bolševikai dalyvavo visokiuose bėparvyviuose darbininkų suvažiavimuose tikslu užkariauti minias ir paskleisti savo obalsius. Jie vadovavo darbininkams ekonominėje kovoje 1914 metais, kuomet ta kova pradėjo ingyti revoliucinio pobūdžio. Tik ačiu dėjiausiom pastangom ir kantrybei jie išnausė menševikus iš jų pozicijų unijoje.

Bolševizmas tik todėl ir laimėjo Rusijoje, kad jisai įgijo didžiumą darbininkų klesoje.

Dėdėla.

VIEŠA APGAVYSTĖ SUSEKTA

Worcester, Mass. — Čia gyvuoja vaikų žiburėlio draugystė, kurią kontroliuoja L.M.P.S. 2 kuopa ir Lietuvių Darbininkų Klubas. Tulą laiką tam atgal tapd patirta, kad varde Žiburėlio draugystės kas tai atspausdino ir išsiuntinėjo po visas lietuvias apgyventas kolonijas laimėjimo tikietus, nuo kurio pelnas neva skiriamas Žiburėlio nau-dai. Kadangi Žiburėlio draugystė ir tos draugystės, po kurių kontrole ji randasi nieko panašaus nėra dariusios, jokių laimėjimo tikietų neįsiuntinėjo, tai imtasi tyrinėti, kas pavartojo draugystės vardą. Tam tikšui buvo išrinkta specialė komisija.

Betyrinėjant paaiškėjo, kad tuos tikietus išsiuntinėjo varde Žiburėlio draugystės J. Neviackas, buvęs "Dilgėlių" leidėjas, kuris dabar gyvena po N249 Millbury St., Worcester, Mass. Tyrinėjimo komisijai J. Neviackas prisipažino, kad tą darbą atlikęs — varde Žiburėlio draugystės išsiuntinėjęs laimėjimo tikietus. To-kiu būdu jis praskaito prieš Žiburėlį ir tas draugystės, kurios Žiburėlį kontroliuoja ir remia papildydama panašų darbą.

Kadangi mes nežinome, kiek Neviackas gavo pinigų tokiu apgavingu būdu, todėl kreipiames į visas lietuvias apgyventas kolonijas, prašydami pranešti, kas ir kiek esamė gavę nuo Neviacko tikietų minėtos draugystės vardu, kiek jų išpardavė ir kiek jam pinigų nusiuntė. Jeigu kas turite Neviacko laiskus, siųstus sykiu su tikietais, taipgi juos atsiųskite mums. Gerai būtų, kad ypata, sūsdoma pranešimą, gautų po pranešimu nemažiau dviejų liūdiminkų parašus, kad varde Žiburėlio draugystės toje vietoje laimėjimo tikietai buvo platinami ir kas juos platinimi atsiuntė.

Draugijos bei ypatos, pasiuntusios pinigus J. Neviackui, praneškite, kokius tikslams dabar juos skiria-te, ar reikalaujate, kad jis sugrąžintų jums atgal.

Beje, "Laisvėje" buvo pranešta, kad L.M.P.S. 41 kuopa iš Akron, Ohio, aukuoje \$5.00 "progresyvių vaikų mokyklos palaikymui Worcester, Mass." Mes norime žinoti, kam kuopa tuos pinigus pasiuntė. Meldžiamė kotop pranešti. Visus pranešimus siųskite šiuo adresu: J. A. Motiejaitis, 25 Fairfax Rd., Worcester, Mass.

Specialė tyrinėjimo komisija: Nuo L.M.P.S. 2kp.— E. Davidonienė, P. A. Karazienė, Nuo L. D. Klubo— A. Mugionis, J. A. Motiejaitis, P. S. — J. Neviackas, turintis kokių nors reikalų

šiam klausime, prašomas kreiptis ne į "Laisvės" redakciją, bet pas komisiją viršuje nurodytu Motiejaičio adresu, nes komisija už viską sutinka atsakyti. Komisija.

SUSTREIKAVO LIETUVIAI DUONKEPIAI

CHICAGO, ILL. — Organizuoti LIETUVIAI DUONKEPIAI kreipiasi į jus, organizuotus ir neorganizuotus darbininkus, o ypač į šeiminkines ir jų drauges, kad duotumėt draugišką pagalbą mūsų kovoj už teisingą reikalavimą! Mes per ilgas metus dirbom ilgus valandas ir už mažiausią mokesčių, kasdien klijant pragyvenimo orangumui su tokia mokesčimi mūsų šeimynos atsirado kritiškam padėjime. Bado vilkas pradėjo kalenti savo dantis prieš mūsų duris, tykodamas praryti bile vieną šeimynos narį. Nekuriot keptuvės užlaikomos nešvariai, kas atšliepia ant darbininko sveikatos.

Iš didelio nuovargio ir netikusio kepyklose įrengimo, negalėdavom padaryti duonos, kaip turėtų būti. Jūs-gi, geresnės negalėdavom, vartodavot ir vartojat tokią, kokią jums godus išnaudotojas — savininkas suteikia.

Dabartiniu laiku kitų tautų duonkepiai-darbininkai yra organizuoti ir po priežiūra unijos kepa geriaus, skaniaus ir švariausią duoną ir tos lautos ja naudojasi. Kuomet lietuviai, mylinti rūgščių rūgint duoną, turi vartoti visai netinkamą duoną!

Negalėdami to viso pakęsti, susiorganizavome į uniją ir pareikalavome samdytojų pripažinti uniją iki rugpjūčio 7 dienai šių metų. Nekurie samdytojai pasirasė po unijos pripažinimo blanka ir vartoja unijos žymę. Kiti-gi sudėjo kaučijas po \$300, \$400 ir \$500 (šimtų dolerių), prisisamdė skebų (kaip girdėta, kad nekurie skebai tai tiesiog lozorai, kas visai netikėtų ir nešvaru prie gaminio duonos) ir su jų pagalba varo darbą.

Draugai, išvežiotojai-draiveriai!

Mes, būdami priversti ekonominių aplinkybių ir reikalavimų geresnių darbo sąlygų, išėjome ant streiko. Mūsų išnaudotojai sudėjo kaučijas, prisamdė skebų ir mano sulaužyti darbininkų reikalavimą. Mes, duonkepiai unijistai, išimtinai atsisaukiame į jus, kad neveziotumėte duonos, pakol samdytojai nepripažins unijos ir neuždės unijos žymės ant duonos. Pasitaikius, jeigu savininkai atleštų iš darbo, nenusiminkite, mes kovą laimėsime ir jums užtikriname darbą atgal.

Draugai ir draugės darbininkai!

Jūs reikalavdami duonos, juodos ar tai baltos, visuomet žiūrėkit, kad būtų unijos žymė, nes unijistai stengiasi geriaus ir švariaus padaryti.

Pasitikime jums, kad atkreipsite atydą į mūsų atsisaukimą ir pagelbėsite mūsų kovoj. Už jūsų draugiškumą iškalno tariam širdingą ačiū.

Draugiškai, Duonkepų ir Saldymydarių Unija No. 408, Chicago.

L. D. L. D. REIKALAI DELEI APSKRICIO TVERIMO VAKARINĖJ N. Y. VALST. DALYJE

Gal ne vienas sakys, kam tvirti New Yorko valstijoj kitą apskritį, kuomet vienas tokiis apskritys jau seniai gyvuoja, būtent II apskritys, kuris apima New Yorką-Brooklyną su aplinkėmis? Draugai, kurie interesuojatės tuomi klausimu, aš bandysiu per L.D. L.D. organą "Laisvę" tą dalyką plačiau ir aiškioj formoj išaiškinti.

Visų-pirma turime žinoti, kad New Yorko valstija tai yra didžiausia valstija Suv. Valstijoje, išskiriant Texas valstiją, kuri turi didesnę žemės plotą, bet ne gyventojais.

Vakarų New Yorko valstijos teritorija prasideda nuo Albany arba Troy miestų, kurie yra atstu nuo New Yorko miesto toliaus, kaip 200 angliškių mylių, o antras ir tolimasis galas tai yra Niagara Falls, prie pat Canados rubežiaus. Niagarų upė rubežiuoja apkalbamą teritoriją nuo Kanados. Šitas tolimiausias kampelis nuo didžiojo New Yorko randasi atstu 500 mylių.

Kurie iki šiol manė, kad Binghamtonas, Ansterdamas, Utica, Syracuse, Rochester ir Buffalo, randasi didmiesčio New Yorko patvoryje, arba paklonyje, tie labai klydo. Aš patsai buvau tokios nuomonės 1913 m., kuomet pirkau tikietą ant New York Grand Central stoties važiuoti į Rochesterį. Kuomet tikietų agentas pasakė, kad 9 dol. su centais, aš nusistebėjau. Aš jam atsakiau, kad aš nevažiuoju į Chicago, arba į Californiją, o tik į Rochesterį, į tos pačios valstijos miestą. Tikietų agentas sako, taip, taip, į Rochesterį tikietas kaštuoja \$9.65. Eksresinis trūkis mane barabanijo visą naktį, apie 10 valandų laiko, tai tuomet dasiprotėjau, kad Rochesteris ne visai New Yorko "patvoryje", kaip kad Brooklynas, Great Neckas ar Newarkas.

Dabar tikietas iš Rochesterio į New Yorką rešuoja \$11.99c., o kuomet bus uždėta tie dvidešimt nuosimėčiai ant pasieninių tikietų, tuomet pasidaro \$14.40. Tarpe viršminimų miestų kitiems miestams apkalbamoj teritorijoj vienims bus dar brangiau, negu rochesteriečiams. Žinoma, kitiems miestams pigiau, stovintiems ir rytus nuo New Yorko, bet vis tiek brangū ir toli, kas kenkia tankiam važiėjimui.

Tai štai priežastis, draugai, kas nedaleidžia šios teritorijos L.D.L.D. k-poms prigulėti prie II apskričio, nes šioms kuopoms atsieitų keletas dešėtų dolerių, leidžiant nors po vieną delegatą į II apskr. konferenciją.

Faigi šios teritorijos kuopos būtina turi tvirti savąjį apskritį, norint pasekmingiau susijungusioms veikti ir darbuotis. Žinoma tas apskričio tvėrimas priklauso nuo pačių šios teritorijos kuopų. Aš nebandau prieverta jusias prie to priversti.

L.D.L.D. 50 kp. sumanymas kaslink tvėrimo tokio apskričio tilpo "Laisvės" No. 187. K. Armonas. P.S. Jei kas manė, arba manė iš L.D.L.D. II apskr. pasitogės, kad šitas sumanymas pa-

remtas ant boikotavimo II apskričio, tai nemanysite, o tik šį klausimą pastudijuokite ir sprasite, kad del progreso. K. A.

Korespondencijos

MONTELLO ŽINIOS. MONTELLO, MASS.— 15 d. rugp. Montello kooperatyvė valgomų daiktų krautuvė buvo surengus išvažiavimą ant Jono Pakutinsko ūkės. Tai buvo didelis išvažiavimas. Visą laiką du "trokai" vežė publiką ant minėtos ūkės, ir apie 4 valandą jau buvo privežę apie 1,000 ypatų ir tuomet prasidėjo prakalbos. Kalbėjo d. K. Burė, iš Bridgewater. Tema buvo "Kokią naudą kooperacijos neša visuomenei". Šį kartą kalbėjo nepilnai valandą laiko, bet kalbėjo gana nedrausiai ir jokio aiškiaus išvedimo nepadare. Ar tai bijodamas pats klimpti, ar tai mažai apsipaziņę su koop. Išvedimą galima padaryti iš kalbėtojo išsirciskimų, kad darbininkams nei šilta, nei šalta iš kooperacijų. Tai reiškia, nereikia manyti, kad darbininkams išganymas tik kooperacijose, bet nereikia ir kovot prieš koop. Išbarė tuos šeiminkinius, kurie neina pirkti į savo krautuvę, bet užlaiko privatiškus biznieriūs. Užbaigus kalbą atsirado ir pora klausimų. Bet publika tuoj išsiskirstė. Po prakalbų buvo lenktynės. Ad. Kiela laimėjo dvejas vyrų lenktynes. J. A. Turanienė laimėjo dvejas moterų lenktynes. S.S. Baronas užrištom akim ir p-lė V. Sinkevičiūtė tarpe jaunų mergaičių laimėjo lenktynes.

Tuomet prasidėjo įvairūs lietuviški žaishai, kurie tęsėsi iki vėluma. Tą pačią dieną iš nakties pasirodė paskleisti kokie tai lapeliai, kuriuos vietos kapitalistiški dienasraščiai, aprasydami užvadino "Sovietų raudonoji literatūra". Sako, tų lapelių antgalvis buvo "Transport Workers of America", ir nieko tokio baisaus juose nebuvo rašyta, bet vietos laikraščiai ir nekurie žmonės labai persigando ir manė, kad jau Sovietai atplaukė. Policija daug darbo turėjo, pakol nurinko juos nuo gatvių. "Laisvės" Reporteris.

HARTFORDO ŽINIOS. HARTFORD, CONN.— 13 d. rugpjūčio atsibuvo L.D.L.D./68 kp. susirinkimas. Tarp svarbesnių nutarimų pažymėjus kelis. Nutarta surengti prakalbos, kaip tik bus šalčiau ir tam išrinkta komisija. Nutarta surengti balius su koncertu. Nubalsuota referendumo blankos L.D.L.D. konstitucijos ir Centro Valdybos mokesčių klausimas. Delei Centro Valdybos mokesčių mūsų kuopa balsavo už. Po apkalbėjimui pasirodė, jog Centro Valdyba ir taip gana pasidarbavo L.D.L.D. nauđai, ir tokia mokesčiai, tai yra visai maž.

Tarp kit-ko tapo pakeltas klausimas, kaslink gelbėjimo Kalinių Selpimo Fondo. Po apkalbėjimui tapo paaukuota iš izdo \$10.00 ir ant vietos sumesta \$18.50. Viso \$28.50 liko nu-tarta paaukuoti Bostono gelbėjimo pol. kal. selp. fondui. Taipgi tapo išrinkta 3 delegatai ateinantį 3-čio apskr. suvažiavimą. 21 d. rugpjūčio L.M.P.S. kp.

rengia mižinišką pikniką, į kurį užkviesta yra daug svečių. Manoma, bus mižiniškas piknikas. Geistina, kad atsilankyti kiekvienas susipratęs darbininkas ir darbininkė. Jis įvyks Lietuvių Draugysėjų Darže. Jeigu ir lytu, tai vistiek piknikas įvyks, nes svetainė yra didelė ir šokti galima ir lyjant. Pastaruoju laiku pas mus kalbėjo daug "garsių" kalbėtojų, kaip tai: Šliupas, apie keli Romos agentai ir daug kitų. Apie jų kalbas nerašysiu, nes jau visuomenei yra jie žinomi. Vargo Sūmus.

86 L. D. L. D. 151 KP. DARBUOTĖ. BUFFALO, N. Y. — 15 d. rugpjūčio atsibuvo susirinkimas L.D.L.D. 151 kp. Apart narių į susirinkimą atsilankė gražus būrelis pašaliečių. Smagu pažymėti, kad buffaliečiai prijaucia ir supranta svarbą L.D.L.D. Kad tas teisybė, štai kokis prirodymas: 4 nauji draugai prisirašė. Tarp jų viena moteris. Tas pagirtina. Diena paminėsiu. Iš svarbesnių nutarimų yra išeskaitytas L.D.L.D. 50 kp. sumanymas; sutverti L.D.L.D. apskritį Rochesterio aplinkėje. Sumanymas priimtas ir užgirtas. Pageidaujama, kad sumanymas greit įvyktų. Buvo pakeltas klausimas apie L.D.L.D. organą "Laisvę". Apkalbėjus tai, nutarėm, kad kožnas narys 151 kuopos užsiprenumeruotų "Laisvę" kaipo organą. Sustiprinimui kp. finansiška, nutarėm surengti pasilinksminimo vakarą pradžioje rugsėjo mėn. Išrinkta komisija: drgg. M. Garrison ir J. Rederis. Nutarėm rengt diskusijas ant 19 d. rugsėjo š. m., temoje: "Naujienos", "Keleivis" ir "Laisvė". K. Kupris. L.D.L.D. 151 Kp. Pirn.

MARGUMYNAI. PHILADELPHIA, PA.— 10 d. rugp. įvyko S.L.A. 107 kp. susirinkimas, kuriame buvo nominuojama Centro sekretorius. 107 kp. nariai vienbalsiai nomėnavo draugą Dundulį. Nariai balsiai pasipiktinę Strimaicio klikos politika, kurią jis vedė perėituose rinkimuose. Čion yra organizuojama draugijų sąryšys, prie kurio yra prisidėję keletas ir šventų draugijų. Tulų lyderių supratimu, tas sąryšys turėtų įsteigti "informacijų biurą", važiuojantiems į Lietuvą. Well, "biznis yra biznis". Tulį draugai sako, kad Teatrališkam Rateliui reikia stipniūs išlaužyt, nes perėitą žiemą mažai veikalų tepastatė (vos šešis). Gal būt žiemos šalčiai juos įbaugino. S. E. V.

ISPŪDINGAS IŠVAŽIAVIMAS. CHICAGO, ILL.— Šį išvažiavimą surengė L.D.L.D. I apskritys, S.L. Daininidkų I apskritys, L. Soc. Lygos I kp. ir Hoffmaño mokyklos lietuvių moksleiviai. Jis atsibuvo Jefferson gironė, 15 d. rugp. Šitas išvažiavimas buvo įspūdingas tuomi, kad jis turėjo daug gerų kalbėtojų. Kalbėjo sekanti draugai: Alšis, Zolpis,

Dundulis, Banaitis ir profesorius Hoffmanas. L. K. V. choras sudainavo keletą dainelių. Kalbėtojai savo užduotis atliko kuogeriausiai, ypatingai didelį įspūdį padarė ant publikos prof. Hoffmanas, kuris savo dailia, žavėjančia kalba tiesiog užhipnotizavo publiką: ji klausėsi, it apnirus. Kada jis perskaitė iš "Tribune" apgarsinimą, kuris pagarsina vieną publiką, 4 metų mergaitę ant pardavimo, nes pardavimo priežastis yra augstos pragyvenimo kainos, tai žmonės taip susijūdino, kad kiekvieno širdis kėrsėtu virė prieš kapitalistinę sistemą. Toliaus profesorius Hoffmanas agitavo už apšvietą, už knygų skaitymą ir už mokyklų lankymą. Už tai gavo triukšmingų aplođismentų.

Išvažiavimo vedėjui, drg. J. Siurbai, prisiminus apie literatūros reikalingumą — darbininkiškos literatūros — ir paprašius aukų "Laisvės" popieros fondui, publika nesigailėjo išmesti vieną-kitą centą. Suaukuota \$29.16. Programai pasibaigus, prasidėjo žaismės, kurios tęsėsi iki sutemos. — G—lis.

P. S. Aukas pasiūnciau į "Laisvę". Vardė L.D.L.D. I Apskričio visiems aukuotojams tariu širdingą ačiū. G. MONTELLOS LIETUVIŲ DARBUOTĖ. MONTELLO, MASS.— 8 d. rugp. Liet. Jaunų Vyrų Klubas buvo surengęs savo metinį išvažiavimą prie Neppenackit'ežero. Publiks suvažiavo apie pora šimtų. Visi turėjo užsimimą: maudės, žuvavo, laiveliais kilnojosi ir ant pievos žaidė. Žinoma, buvo ir visokių užkandžių. Privažiavo ir iš aplinkinių miestelių, ir visi linksmi laiką praleido ant tyro oro.

11 d. rugp. turėjo įvykti Rusijos išeivii mechanikų liet. skyriaus susirinkimas. Minėtas skyr. turi virš 100 narių. Į susirinkimą neatsilankė nei trečia dalis ir todėl susirinkimas negalėjo įvykti. Aš pamenu, kad visai neseniai tie draugai energingai šaukė, ką jie nuveiksia ir nutarė įsteigti net mokyklą, pasimokyti rusų kalbos, o darbar ir į susirinkimus nėra kam lafikytis. Draugai, vien tik su liežuviu negalima nieko išlaivinti, bet reikia noro ir pasišventimo, jeigu norima pageltai bėti Tarybų Rusijai. Ten (Rusijoje) žmonės veikia netaip ir dar mes norime prisirengti ir važiuoti į Rusiją. Draugai, jeigu nemanote veikti, tai geriau nėra reikalo ir šūktauti. Rusijai toki nereikalingi.

Šį pavasarį pradėjo budavoti mižinišką dirbtuvę, kurioje tilps 30,000 darbininkų. Tai bus gumos, rezinos išdirbystė. Gyventi čionai smagu, nes miestas pasipuošęs medžiais. Daug parkų yra ir visi ant arantų didelės upės. Antrojo pusėj matosi Kanados gyventojai. Liuosu nuo darbo laiku galima pasigrozėti, tik gaila, kad mes jo mažai turime. Didžiausia beda tai su gyvenimui ypatingai, kurie su šeimynomis: Stabų negalima gauti, Pavients dar lengviau gauna lizdą. Patartina, kurie manote

Liet. Teatr. Ratėš "Viesula" paskutiniame savo susirinkime nutarė ir jau mokinas te-atvažiuoti, tai pirma vienas va atrą "Kovoje už būvį", kuris tik žiuokite, kad nereikėtų gailėtis Kl. Kupris.

Be to, "Viesula" iš tą patį veiklą Brightono L.M.P.S. kuopos surengtame koncerte, kuris įvyks kiek vėliaus.

Šiame mieste ir aplinkėj yra daugiausiai čeverykų išdirbysčių. Šiuomū sykiu visos gana prasta dirba ir net daug visai susstojo ant neapbrėžtuotų laiko. Nežinia, kada pradės dirbti. Patariu kitų miestų darbininkams, kad nevažiuotų čia įšokot darbo, nes ir gerais laikais nemokančiam to amato yra sunku gaut darbas. "Laisvės" Reporteris.

DARBININKŲ ŽINIAI. BUFFALO, N. Y.— Daug darbininkų klausia pėr laiškus, kokios išdirbystės randasi čionai ir ar galima gauti darbas atvažiuavus iš kitur. Kad nereikėtų aimanuoti, parašysiu plačiau apie Buffalo, N. Y., miesto padėtį. Dirbtuvių su įvairiausiomis išdirbystėmis randasi labai daug. Daugiausia geležies, plieno, misingio, vario, ir tam panašių. Iš "dailiesnių" darbų randasi šios išdirbystės: automobilių, pianų, orlaivų, ru-bių siuvimo, guminių lėlių ir įvairiausių "cackų" vaikams; mullo, kvėpalų ir dar kitokių. Trečios rūšies išdirbiniai randasi iš medžio pjovyklos, gavyvių skerdyklos, molinių paipų ir kitokių daiktų. Taipgi laivoraib, kur rudačę dirba (geras darbas, kas myli turēt kiau-lišką pilvą). Visų kitų smulkesnių išdirbysčių nesuminėsiu. Kaip matote, darbų yra daug ir lengvai gaunami; kad tik muskulai būtų tvirti. Su mokesčiu, kaip visur, taip ir čion, darbuolvi neiššoksta. Geležinėj dirbtuvėj dirbdamas nuo štukų, ar svarų į 10 val. vyrras uždirba nuo \$7 iki \$15 ir daugiau (sulyg svarbumo darbo ir skubumo darbininko). Nuo valandų dirbantiems, nu dienų veikia darbininkų tar-moka nuo 50c. iki 85c. į valandą, žiūrint, kokis darbas ir kaip žmogus priraktintas prie mašinos. Buffalo turtingas išdirbystėmis, bet darbininkų gyvenimas nei kiek nė geresnis, kaip ten, kur mažai darbų. Miestas bėti Tarybų Rusijai. Ten (Rusijoje) žmonės veikia netaip ir dar mes norime prisirengti ir važiuoti į Rusiją. Draugai, jeigu nemanote veikti, tai geriau nėra reikalo ir šūktauti. Rusijai toki nereikalingi.

JAUNA PORA. ELIZABETH, N. J.— 16 d. rugpjūčio susituokė drg. Antanas J. Makutėnas su Biruta Bočkute. Sliubą ėmė civilj. Abu jaunavedžiai yra darbštus veikėjai darbininkisjoj dirvoj. Drg. B. Bočkute nuo savo jaunų dienų veikia darbininkų tar-mosų miestelio ir buvo mergina. Laimingo gyvenimo mūsų jaunavedžiams. Alenos Vyrras.

VISUOMENĖS ŽINIAI. MONTELLO, MASS.— Draugai, šiuomū pranešu, kad jau dienraštis "Laisvė" pareina reguliariškai žymą dieną ir galima gaut nusipirkti šiose vietose pas pardavinėtojus: PETER STIGA, 5 Arthur st. PETER KUPRYS, 175 Ames street. GEO. RINDZIEVICH, 135 Ames st. A. M. LANCKA, 672 N. Main st. (Liet. Taut. Name). Taipgi galite užsirašyti arba atsimaityti pas mane bile kada. Žinote, draugai, kad "Laisvė" tai vienatintis darbininkų dienornis. Stabų negalima gauti, jį remti ir platinti, kaip galim. J. A. Turan, Agentas.

reikalinga visuose apskrčiuose, kur buvo įsibrovę lenkai ir labai mualno gyventojus. Pinigus siūnciu žemiausiu kursu, greitai ir su gvarancija. Suteikiu rodas grįžantiems į Lietuvą, partipinu pasus, laivakortes, padarau visokius dokumentus, suteikiu rodas, kaip parsikviesti gimines iš Lietuvos. Pinigus siūskite pačios money orderiu ir idėkite 2 centų stampą atsakymui ir adresuokit: P. Mikolainis, 53 Hudson Ave., Brooklyn, N. Y.

idomus koncertas. LAWRENCE, MASS.— 8 d. rugpjūčio atsibuvo "Liaudies" choro idomus koncertas. Už tad aš jį vadinu idomiu, kad jame dalyvavo "Aido" choras iš Worcester, kuris gyvena už 65 mylių nuo mūsų. Prie to mes dar, kaip sakant, pirmą koncertą turėjome po atviru dangumi tarpe žaliuojančių pušinių ir beržynų. Koncerto programas susidėjo iš vien dainų. Choras didelis apie iš 70 ypatų susideda ir jau pusėtina seniai gyvuoja, tai į pavyko gerai sudainuoti. Antras choras buvo iš Haverhill "Laisvės" choras. Šis taipgi labai gerai sudainavo, nors de jaunutis. Trečias buvo namiškis, "Liaudies" choras, kuris jau yra dalgelį sykių dainavęs ir linksmęs savuosius. Jis taipgi neat siliko nuo kitų. Publiks buvo atsilankę apie 1,000. Daugiausia jaunimas iš visos Naujosios Anglijos ir visai buvo užganėdinti. Nors įžangos nebuvo, bet tikimės, kad apie \$200 tiks chorui pelno.

Turėtų išanksto pasidarbuoti delei išgarsinimo, kad būtų geresnės pasekmės. "Laisvės" choras taipgi, aš manau, kad prisidės. Aukuras.

JAUNA PORA. ELIZABETH, N. J.— 16 d. rugpjūčio susituokė drg. Antanas J. Makutėnas su Biruta Bočkute. Sliubą ėmė civilj. Abu jaunavedžiai yra darbštus veikėjai darbininkisjoj dirvoj. Drg. B. Bočkute nuo savo jaunų dienų veikia darbininkų tar-moka nuo 50c. iki 85c. į valandą, žiūrint, kokis darbas ir kaip žmogus priraktintas prie mašinos. Buffalo turtingas išdirbystėmis, bet darbininkų gyvenimas nei kiek nė geresnis, kaip ten, kur mažai darbų. Miestas bėti Tarybų Rusijai. Ten (Rusijoje) žmonės veikia netaip ir dar mes norime prisirengti ir važiuoti į Rusiją. Draugai, jeigu nemanote veikti, tai geriau nėra reikalo ir šūktauti. Rusijai toki nereikalingi.

Šį pavasarį pradėjo budavoti mižinišką dirbtuvę, kurioje tilps 30,000 darbininkų. Tai bus gumos, rezinos išdirbystė. Gyventi čionai smagu, nes miestas pasipuošęs medžiais. Daug parkų yra ir visi ant arantų didelės upės. Antrojo pusėj matosi Kanados gyventojai. Liuosu nuo darbo laiku galima pasigrozėti, tik gaila, kad mes jo mažai turime. Didžiausia beda tai su gyvenimui ypatingai, kurie su šeimynomis: Stabų negalima gauti, Pavients dar lengviau gauna lizdą. Patartina, kurie manote

Liet. Teatr. Ratėš "Viesula" paskutiniame savo susirinkime nutarė ir jau mokinas te-atvažiuoti, tai pirma vienas va atrą "Kovoje už būvį", kuris tik žiuokite, kad nereikėtų gailėtis Kl. Kupris.

Be to, "Viesula" iš tą patį veiklą Brightono L.M.P.S. kuopos surengtame koncerte, kuris įvyks kiek vėliaus.

Šiame mieste ir aplinkėj yra daugiausiai čeverykų išdirbysčių. Šiuomū sykiu visos gana prasta dirba ir net daug visai susstojo ant neapbrėžtuotų laiko. Nežinia, kada pradės dirbti. Patariu kitų miestų darbininkams, kad nevažiuotų čia įšokot darbo, nes ir gerais laikais nemokančiam to amato yra sunku gaut darbas. "Laisvės" Reporteris.

DARBININKŲ ŽINIAI. BUFFALO, N. Y.— Daug darbininkų klausia pėr laiškus, kokios išdirbystės randasi čionai ir ar galima gauti darbas atvažiuavus iš kitur. Kad nereikėtų aimanuoti, parašysiu plačiau apie Buffalo, N. Y., miesto padėtį. Dirbtuvių su įvairiausiomis išdirbystėmis randasi labai daug. Daugiausia geležies, plieno, misingio, vario, ir tam panašių. Iš "dailiesnių" darbų randasi šios išdirbystės: automobilių, pianų, orlaivų, ru-bių siuvimo, guminių lėlių ir įvairiausių "cackų" vaikams; mullo, kvėpalų ir dar kitokių. Trečios rūšies išdirbiniai randasi iš medžio pjovyklos, gavyvių skerdyklos, molinių paipų ir kitokių daiktų. Taipgi laivoraib, kur rudačę dirba (geras darbas, kas myli turēt kiau-lišką pilvą). Visų kitų smulkesnių išdirbysčių nesuminėsiu. Kaip matote, darbų yra daug ir lengvai gaunami; kad tik muskulai būtų tvirti. Su mokesčiu, kaip visur, taip ir čion, darbuolvi neiššoksta. Geležinėj dirbtuvėj dirbdamas nuo štukų, ar svarų į 10 val. vyrras uždirba nuo \$7 iki \$15 ir daugiau (sulyg svarbumo darbo ir skubumo darbininko). Nuo valandų dirbantiems, nu dienų veikia darbininkų tar-moka nuo 50c. iki 85c. į valandą, žiūrint, kokis darbas ir kaip žmogus priraktintas prie mašinos. Buffalo turtingas išdirbystėmis, bet darbininkų gyvenimas nei kiek nė geresnis, kaip ten, kur mažai darbų. Miestas bėti Tarybų Rusijai. Ten (Rusijoje) žmonės veikia netaip ir dar mes norime prisirengti ir važiuoti į Rusiją. Draugai, jeigu nemanote veikti, tai geriau nėra reikalo ir šūktauti. Rusijai toki nereikalingi.

JAUNA PORA. ELIZABETH, N. J.— 16 d. rugpjūčio susituokė drg. Antanas J. Makutėnas su Biruta Bočkute. Sliubą ėmė civilj. Abu jaunavedžiai yra darbštus veikėjai darbininkisjoj dirvoj. Drg. B. Bočkute nuo savo jaunų dienų veikia darbininkų tar-mosų miestelio ir buvo mergina. Laimingo gyvenimo mūsų jaunavedžiams. Alenos Vyrras.

VISUOMENĖS ŽINIAI. MONTELLO, MASS.— Draugai, šiuomū pranešu, kad jau dienraštis "Laisvė" pareina reguliariškai žymą dieną ir galima gaut nusipirkti šiose vietose pas pardavinėtojus: PETER STIGA, 5 Arthur st. PETER KUPRYS, 175 Ames street. GEO. RINDZIEVICH, 135 Ames st. A. M. LANCKA, 672 N. Main st. (Liet. Taut. Name). Taipgi galite užsirašyti arba atsimaityti pas mane bile kada. Žinote, draugai, kad "Laisvė" tai vienatintis darbininkų dienornis. Stabų negalima gauti, jį remti ir platinti, kaip galim. J. A. Turan, Agentas.

Ketvirtas puslapis.

LETINĖS ŽINIOS.

Yorko airiai protestuoja prieš Anglijos imperialistus.

New Yorko airiai pasiuntė protesto telegramą valst. sekretoriui B. Colby, prieš anglijos imperialistus už įkalinimą York'o (Airijos) miesto majoro, MacSweeney. Tasai majoras apskelbė bado streiką kalėjime.

Telegrame sakoma:

"Amerikos piliečiai reikalauja jūsų kuošniausio veikimo, kad apsaugojus Cork'o miesto majoro gyvastį, kuris, sykiu su kitais asmenimis sėdi Brixton kalėjime, Londone. Lenkijos..."

...sulaukymui tu niekšysčių, kokias... Anglijos imperialistai, ... bus pardavimas tųjų principų, dėl kurių žuvo daugybė amerikiečių didžiųjų...

...ugavo opiumo šmuglerį. Chon Sing, 17 m. amžiaus... dirbantis laive, vakar... suimtas ir įkalintas. Mat... jį rasta 6 "baksukai" opiumo. Jis tuos nuodus bandė... šalin šmugliavimo keliu.

Ex-prezidentas jieško darbo

Jose Gutierrez Guerra, išvytas Bolivijos prezidentas, atbėgo šion šalin jieškoti kokią nors darbą, iš kurio būtų galima užsidirbti nors ant "binzų".

Nabagelis pradėjo pasakoti savo nelaimes. Jis ten tapo išrinktas prezidentu 2 metai tam atgal. Sakė, per tą laiką apie 60 šūvių buvo buvo paleista...

Pagimdė tris kūdikius.

Ponia J. Pagano, tik 7 mėnesiai pribuvusi iš Italijos, pereitą sereidą pagimdė trynuskus — du bernaičius ir vieną mergaitę. Pagulėjusi porą dienų ši moteris atsikėlė, apsilavė namus ir jau nedėlioj priėmė svečius — balių — iškėlė.

Detektyvas prarado kalėjime kepurę.

Kitu sykiu žvalgas Daniels Buckley, eidamas į Sing Sing kalėjimą, laikysiu kepurę rėnes vakar jo kepurę kažinkas pavogė nuo jo galvos. Jis su keletu savo draugu vaikščiojo po tą kalėjimą ir žvalgėsi. Kuomet prisitartino valanda ėjimo namon, Buckley apsižiūrėjo, jog jis kepurės jau neturi. Jieškojimas buvo veltus. Grįžo lietuį namon nuoga galva.

Red. Atsakymai

M. M. NAŠLAICIUI, Lawrence, Mass.— Ačiūojam už koresp. Nesinaudojame jaja, nes anksčiau gavome iš kito koresp. RENGEJAMS, Montello, Mass.— Pranešimą kaslink rengimo prakalbu prisijuntėte pervaļai.

PARDAVIMAI

PARSIDUODA Čėverykų krautuvi, geroj vietoj, biznis išdirbtas per daugelį metų. Lietuviais ir lenkais apgyventa. Klauskt "Laisvės" ofise, 466 Grand St. (198—200)

metams Fort Leavenworth, Kan., kalėjiman.

Jis 21 d. liepos, šių metų, pasidavė militarinei vyriausybei ant Governor Island. Bergdoll sakosi esąs nekaltas, nes jis nęjęs kariuoti todėl, kad buvęs ūkininkas (farmeris), gi tokiems, sulyg valdžios patvarkymo, nereikėję eiti kariuomenėn.

Jojo brolis Grover irgi slapstosi, nes tasai yra pabėgęs iš kalėjimo, kuriame sėdėjo už nesiregistravimą.

Siedu broliu yra turtingu ir, nenorėdami palikti gero gyvenimo, šalinosi iš kariuomenės. Jie ne delėi savo įsitikinimų priešinasi karams, bet delėi baimės palikti prašvitu gyvenimui.

Pabėgo kalinys.

Kuomet Compersas A. D. F. prezidentas sakė prakalbą Sing Sing kalėjimo gyventojams, kaliniams, vienas iš jų, McKenna, pasprūko iš ten. Jis buvo pasmerktas už nužudymą žmogaus.

Sustreikavo 40 tapytojų.

Plaza viešbuty, New Yorke, sustreikavo 40 tapytojų. Jie reikalauja unijinių algų ir kitų pagerinimų.

Baus žiaurųjį tėvą.

Policija suėmė ir įkalino tuļą W. Kuprian, 243 Shoe gatvės, Wood Haven. Jis kaltinamas už mušimą savo jaunų kūdikių. Šis žiaurusis žmogus padarė žaizdas jaunų vaikų kūneliuose savo diržo saktimi. Jo laukia nemaža bausmė.

VISŲ BROOKLYNIEČIŲ ŽINIAI.

L.D.L.D. 1 kpl. rengia milžinišką išvažiavimą su dideliu programū, kokio dar šiam sezone brooklyniečiai neturėjo. Rengėjai užtikrina, kad visi atsilankiusieji bus užganėdinti. Programas susidės iš sekančių kavalijų: Pypkorai, kurie greičiau pypkę užsidegs, gaus dovaną; moterys, kurios daugiau "binzų" paneš, gaus dovaną; merginos, kurios greičiau obuolius surinks, gaus dovaną; kriaučiai, kurie greičiau siūlą adaton įvers, gaus dovaną; šiaučiai, kurie greičiau čėverykais apsiaus, gaus dovaną; alkanieji, kurie greičiau pajų suvalgys, gaus dovaną. Bus dar ir dauguma tokių žaidimų.

Taigi matot, gerb., kad šis išvažiavimas visus užganėdins. Tad ura visi į šį išvažiavimą. Jis atsisbus nedėlioj, 29 rugsjūčio, Glendale girioj ant didžiosios pėivatės. Programas prasidės 3.30 po pietų. Visus širdingai kviečia Komitetus. (199—201)

Red. Atsakymai

M. M. NAŠLAICIUI, Lawrence, Mass.— Ačiūojam už koresp. Nesinaudojame jaja, nes anksčiau gavome iš kito koresp. RENGEJAMS, Montello, Mass.— Pranešimą kaslink rengimo prakalbu prisijuntėte pervaļai.

PARDAVIMAI

PARSIDUODA Čėverykų krautuvi, geroj vietoj, biznis išdirbtas per daugelį metų. Lietuviais ir lenkais apgyventa. Klauskt "Laisvės" ofise, 466 Grand St. (198—200)

PARSIDUODA formilūs, atlenka keturiems kambariams. Nupirkęs formilūs gali apsigyventi tuose kambariuose. Parsiduoda pigiai. Parduomo priežastis — išvažiavo į kitą miestą.

J. Satula, 735 Grand St., Brooklyn, N. Y. (193-4—200)

PARSIDUODA gera keptuvė su namais. Kas supranta tos šukos užsizmima ir norėtuomai sužinoti plačiau, malonės kreiptis sekamū ant-rafu.

J. B. JUSAITIS, 117 Madison Ave., Bridgeport, Conn. (198—203)

PARSIDUODA Saliunas geroj vietoj, biznis išdirbtas. Gera progą.

177 Wilson Ave., Brooklyn. (198—200)

PARSIDUODA gromė geroj vietoj, biznis išdirbtas. Gera progą pirkti.

V. Shulinskas, 22 Stagg St., Brooklyn, N. Y. (190—205)

PARSIDUODA Parna 162 akru. Tai pati parduoda gyvuliui ir namas su 8 kambariais ir visi kiti reikalingi daiktai.

D. Barbarevičius, 368 St. John St., New Haven, Conn. (199—200)

REIKALAVIMAI DARBININKAI gero mokėstis, nuolatinis darbas. CHAS. PHIZER & CO. 632 Flushing Ave., B'klyn. (194—200)

REIKALINGA Vyrų dirbtį prie čėverykų. Lasterių ir antros rankos lasterių prie moterų veratų čėverykų. Nuolatinis darbas. Turi būti nariai American Union.

BERT E. DRAKE SHOE CO., 235 Park Ave., B'klyn.

ISSIRENDAVOJA lambarys vietai nam vyrai, geroj vietoj, East New York (Brooklynio pietnėst.); ima 30 min. avaziuoti į Williamsburg Plaza. Pamatyti galima bile laiku. F. M. S. 497 Linwood St., Brooklyn, N. Y.

DIDELĖ PROGA.

Perskaitės šį apskelbimą ir nelauk, važiuok pažemė Reid Ave. kary nuo Williamsburgo tilto pas Petry Juozapaitį, jei aš tuo tarpu labai pi-lyčiai parduodu vilnėgas materijas — nuo Mano dolerio (\$1.00) už jardą ir augčiau. Materijos del vaikų, moterims ir vyrams. Tokiu materijū už tokia prekė negausit niekur draubū, tai sėvu vyriškus kuopul-kiusai; darbas gvarantuojamas. Užprašau atsilankyti, nes tokia progą trauksia tik iki Septembar 7 d. Pasiteirak, o nesigradinai. Storas atdaras iki 10 val. vakare.

Su pagarba, PETRAS JUOZAPAITIS, (Peter Joze) 267 Reid Ave., Brooklyn, N. Y.

Severa's Foot Powder

Norėdamas gauti smagaus savo skaudamoms, degandoms ir nedi-tydoms kojoms ir sustabdyti per- didelį prakaitavimą bei prašalinti tą nemalonių kvapą, indulkink čėve- rykus, panėkas ir kojūnas.

(Severa's Milteliai Kojoms). Jis su- teiks palengvinimą skaudamoms kojoms, sugers drėgnumą, užliakis kojas sausomis ir suteiks joms smagumą. Gausk jį savo apšėkoje. Kaina 25 centai ir 1c mokesčių.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

NAMAI — MAŽOS UKES

Toks namukas arba kitoks ir 10,000 kvad- ratinių pėdų žemės galima įgyti, įmokant rankpinigį \$100, o likusius ant išmokėjimo mėnesių \$20. Dideli fabrikai, mokykla, kra- tuvės ant vietos. Puse valandos nuo New Yorko važiuoti. Rašykite arba ypataičiai at- skreipkite, norėdami platesnių informacijų, šiuo adresu:

LINCOLN DEVELOPING CO. (Korporacija) 265 West 34th St., arti 8th Ave., NEW YORK, N. Y.

25,000 KNYGŲ UZDYKA

25,000 KNYGŲ UZ DYKA! L. K. MOKYKLA padovanoja 25,000 kny- gų visiems tiems, kurie nori sužinoti, kaip galima lengvai, greitai ir pigiai įsigyti MOKSLĄ. Siųskite savo antrašį ir 10c, kaip pri- siuntimo lėšas, adresuodami: L. K. MOKYKLA, 2023 Saint Paul Ave., Chicago, Ill.

Telephone 2360 Greenpoint

LIETUVIS FOTOGRAFA- IR MALIORIUS

MOTIEJUS KICHAS 127 Bedford Ave. BROOKLYN, N. Y. Tarpe North 4-tos ir 5-tos gatvių.

IŠRADEJAI

Prisiųskite man savo braiži- nius išradimo išegzaminavimui. Reikalaukite išradimų knygu- tės "Patariamai Išradėjams", ku- ri duodama dykai. Pašlykite lietuviškai savo ad- vokatui. Martin Labiner 15 PARK ROW, NEW YORK Registr. Advokat. Patentų (Ls.)

Tel. 2320 Greenpoint

J. GARSVA

Graborius (Uoderis), LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS Išbalsmuoja ir laiduoja numirusius ant visokių kapinių. Parazmdu Automobilius ir Karie- tas Veselijoms, Krikštynomai ir šiai pasivažiavimams. Ofisai: 231 Bedford Ave., 264 Frant St. Brooklyn, N. Y. C. Brooklyn, N. Y.

Telephone 7867 Main.

LIETUVIS FOTOGRAFA- IR MALIORIUS

Nufotografuoja ir nufotografuoja vi- sokius paveiklus (vaizduosius) sp- alvomis. Atnaui- na senus ir kra- vėjus is sudaro su amerikoniš- kais. Darba at- lieka gerai ir pi- giai. Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES 173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

Telephone 7867 Main.

LAIŠKAMS POPIERIAI

Mes turim visokios rūšies spaus- dintų laiškas rašyti popierį, prie tėvų, motinos, brolių, sese- rų, mylimosios, visokių giminių, draugų, pažįstamų ir t. t. Il- gėjimosi dainos, tautiškos dai- nos, ir visokios kitokios dainos.

3 TUZINAI (36) su \$100 konvertais.

Laiškai spausdinti keliomis spal- vomis, su gražiais apskaitymais ir kvietkais: jūsų gimimės pa- žįstamiems bei morgeslei yra la- bai smagu gauti gražų laiškėlį, kuriame gražiomis eilutėmis yra išrokuoti jūsų jausmai prie jų. Tėveliams yra šventi laiškai, jie laukia nuo jūsų išsiligę; rašykite jiems dailius laiškus su dainelė- mis išreikštojais jūsų jausmu. Siųskite \$100 (tuojau), popieriai jau yra supakuoti po 3 tuz. su konvertais, ir prirengti išsiųsti.

M. G. VALASKAS 11444 MICHIGAN AVE. Dept. 12. CHICAGO, ILL.

Telephone 2351 Greenpoint.

J. Levandauskas GRABORIUS

272 Berry Street BROOKLYN, N. Y.

Darbininko Draugas PAIN-EXPELLER

Valstabeiklis užreg. S. V. Pat. Ofise.

Garbus per daugiau kaip 50 metų.

Tėmykų (Anchor) Valstabeiklis.

Atgavo Sveikata.

Kentėjau da metų, ir jau maniau, jog tolimesnis gydymas, tai tik bereika- lingas pinigų leidimas. Dabar jau sveiku ir galiu dirbti.

Per du metu taip labai kentėjau jog tankiai reikėdavo išlikti iš dar- bo. Taip jau buvau nusisirges, jog netekau vilties išgydyti. Karta teko perskaityti Dr. Hannon'o gydymo bū- dus, kas mane padrasino kreiptis prie jo. Jis pradėjo man leisti krau- jian tam tikras gyduoles, nuo kurių į mėnesį laiko stebėtinai pagerėjau kad vėl jau galiu dirbti. Tą rašau, padėkavodamas už jo gerą pasidar- bavimą. F. Wagner, 128 Fallsade Ave., Bogota, N. J. Lapkričio 15, 1919.

Jeigu kenčiate nuo nervų ar užsikimšę nosį, o jūsų reikalinga specialisto pagau- ba, atkelkite pas mane be atdelėjimo. Aš pagausiu jums, kaip ir kitoms.

MATYSITE PASAKMES

esetali, išuodę ant viandų jums beil-bant. Mano ofisai per daugiau metų randai jog pasioje vietoje ir aš esu šinomas kaip Saaga, Rantur ir Paokningas Srovalinas. Ši, kas mano arlinkas persikėlė, aš aš galiu atvesti jus ant tikro sveikatos kelo.

Jeigu kenčiate nuo

Nervų Sutrime, Svalgimo, Silpnumo Kraujo ir Odos Ligų, nuo vaidinimo- si alyse, Trumpos atminties, Silpnų ir Nepastovių Nervų, Nemiegojimo, Skaudėjimo kakle ir Pečiuose, Rem- malizmo arba Sustyrusų Svarčių Skandencijos gerklės, Skilvio arba vi- durijų gelimo ir užkietėjimo, atkelkite pas mane.

GYDAU ELEKTRA

Leidžiu Gyduoles Kraujan

Taipgi vartoju apsauginimo būdus užtikrindamas geriausias pasakmes. Patariamai visąkart dykai; atkelkite esandenc, nesididėjimo.

DR. HANNON SPECIALISTAS

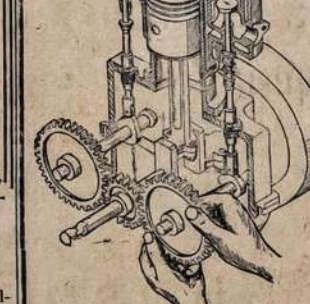
146 E. 14th Street Priekais Tammany Hall New York

OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 4 v. po pietų. Vakaris nuo 6 iki 8 val. vakare. Neįlomis ir sveikintis: nuo 10 ryto iki 4 valandų po pietų.

LIETUVISKA AUTOMOBILIŲ MOKYKLA IR DIRBTUVĖ

L. Tychnevičius & Co.

Lietuva ir Amerika reikalauja Soferių ir Mechanikų. Išmokiname pilnai apie automo- bilių mechanizmą: išardymą, pa- taisymą, sustatymą, važinėjimą, visokių plynų, taipgi duodame lek- cijas apie elektrika, Mokiname už priemamą kainą. Gvarantuojame

Išmokinti kiekvieną ypata — jau- na, seną, vyrą ar moterį. Už- laikome grynai lietuvišką kursą ir anglišką lietuvišką kursą. Po pa- balgos mokslo išduodame diplo- mas ir rekomenduojame soferių- mechanikų darbą nuo 35 iki 50 dolerių savaitėi. Mokiname dien- omis ir vakaris. Mokykla atdara nuo 9 val. ryto iki 9 val. vakaro. Nedėlionis nuo 1 iki 3 val. po pietų. Gvarantuojame diplomus ir laimius. Platesnių informacijų re- kalaukit pas prof.

Tychevich Auto School

601 E. 17th St., NEW YORK CITY, N.Y. Telephone Btyvesant 5408.

Advertisement for RUFFLES featuring an illustration of a woman and text describing the product's benefits for skin care.

Advertisement for NAMAI IR FARMOS featuring a house illustration and a table listing various farm products and prices.

Advertisement for VELNIAS featuring a devil illustration and text about a book by R. G. INGERSOLL.

Advertisement for SPAUSTUVĖ featuring a mechanical press illustration and text about book production services.

Advertisement for Drs. H. & J. Zasuly featuring a dental illustration and text about dental services.